

OBEC ORESKÉ

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE ORESKÉ 2018 - 2022

Obsah :

ÚVOD	3
1 CHARAKTERISTIKA SOCIÁLNEJ SLUŽBY A ÚČASTNÍKOV PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY	4
1.1 Druhy poskytovaných sociálnych služieb	5
1.2 Prijímateľ	6
1.3 Poskytovateľ	6
1.4 Objednávateľ	6
2 KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	6
2.1 Komunitný plán sociálnych služieb	7
A. Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb	7
B. Priority rozvoja sociálnych služieb	7
2.2 Štruktúra komunitného plánu	8
2.3 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov	9
3 ORGANIZÁCIA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI POPUDINSKÉ MOČIDLANY	10
3.1 Základné sociálno – demografické údaje o obci a obyvateľoch	10
Tabuľky.....	12
3.2 Stratégia	14
3.3 Vízie, ciele, priority a opatrenia	15
3.4 Sieť a financovanie sociálnych služieb	16
3.5 Akčný plán	16
3.6 Monitorovanie a aktualizácia	17
4 ZÁVER	18

ÚVOD

Vážení občania,

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obec je spätá so svojím okolím a je od neho závislá. Obec presadzuje individuálny prístup k regionálnemu rozvoju, ale musí taktiež dôkladne analyzovať svoje prostredie a možnosti a plánovať svoj rozvoj v súlade s obmedzeniami a možnosťami okolia. Nemôže byť snahou obce poskytovať svojim obyvateľom všetky služby verejného charakteru, pretože by to mohlo byť pre malý počet obyvateľov neekonomické a tieto služby by nedosahovali požadovaných kvalít. Stále však ostáva priestor pre stanovenie vlastných priorít a hľadanie nástrojov na ich naplnenie.

Predstavujeme Vám Komunitný plán sociálnych služieb obce Oreské, ktorý analyzuje súčasnú situáciu v sociálnej oblasti našej obce, hodnotí a poukazuje na aktuálne potreby našich občanov, navrhuje ciele a priority pre rozvoj sociálnych služieb na obdobie rokov 2019 – 2023.

Platnosťou Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov samospráva prevzala od štátu všetky sociálne služby a začala naplno naplňovať svoju novú úlohu: zabezpečiť pre obyvateľov v nepriaznivej sociálnej situácii pomoc, ktorú potrebujú.

Zákon ukladá obciam a mestám vypracovať komunitný plán sociálnych služieb, ktorý je strategickým dokumentom na realizáciu cieľov. S jeho prípravou sme začali v roku 2018. Postupne vznikol dokument, ktorý nám dáva odpoveď ako veľa a aké sociálne služby treba vytvoriť, aké máme finančné, materiálne a ľudské zdroje k dispozícii a aké zdroje je potrebné v budúcnosti zabezpečiť.

Verím, že sa nám spoločnými silami postupne v nasledujúcich rokoch podarí naplniť stanovené priority, dosiahnuť vyššiu úroveň kvality života občanov, odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby. Vďaka komunitnému plánu sociálnych služieb môžeme sociálne služby poskytovať efektívnejšie, v budúcnosti môžeme využívať financie obecného rozpočtu (vlastné zdroje a dotácie) pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to najviac potrebné a dôležité.

Ing. Tomáš Mikúš, starosta obce

Zoznam skratiek :

EF – Európsky fond
EÚ – Európska únia
TTSK – Trnavský samosprávny kraj
MPSVaR – Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
OR – Obecný rozpočet
ObÚ – Obecný úrad
ObZ – Obecné zastupiteľstvo
MVO – mimovládne organizácie
PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
SZZP – Slovenský zväz zdravotne postihnutých
ÚPSVaR – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VZNP – v znení neskorších predpisov
ZP – zdravotne postihnutý
Z. z. – Zbierka zákonov

Použitá literatúra :

- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov
- Komunitné plánovanie sociálnych služieb – PHDr. Woleková, SOCIA (2004)
- www.statistics.sk

1 CHARAKTERISTIKA SOCIÁLNEJ SLUŽBY A ÚČASTNÍKOV PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY.

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálne služby v zásade rozdeľujeme podľa cieľových skupín a podľa miesta pôsobenia a druhu poskytovaných služieb.

Cieľové skupiny:

- deti a mládež,
- osoby so zdravotným postihnutím,
- seniori,

- segregované, marginalizované a vylúčené skupiny občanov,
- občania v ťažkých životných situáciách vyžadujúcich azylové ubytovanie a osoby sociálne neprispôsobivé.

1.1.Druhy poskytovaných sociálnych služieb:

Podľa zákona č. 551/2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách rozlišuje nasledujúce druhy sociálnych služieb:

a) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach, ktorými sú:

1. nocľaháreň,
2. útulok,
3. domov na pol ceste,
4. nízkoprahové denné centrum,
5. zariadenie núdzového bývania,

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú :

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
2. opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
5. tlmočnická služba,
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok,

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

e) podporné služby, ktorými sú:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. poskytovanie sociálnej služby v integračnom centre,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v pracovni,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Všetky vyššie uvedené sociálne služby možno účelne a vhodne spájať a je ich možné poskytovať ambulantnou, terénnou a pobytovou formou a to na určitý aj neurčitý čas.

1.2 Prijímateľ

- je osoba, ktorá využíva sociálne služby, pretože sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii. Sú to rovnako tí, ktorí už služby dostávajú ako aj tí, ktorí na ne čakajú.

1.3 Poskytovateľ

- je subjekt poskytujúci sociálne služby (na základe podmienok stanovených zákonom).

1.4 Objednávateľ

- je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej komunite. Objednávateľom sú najmä obce, mestá a vyššie územné celky, v kompetencii ktorých je sociálna oblasť.

2 KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunita, slovensky spoločenstvo, sa môže definovať ako prostredie alebo skupina ľudí, ktorí sú bez ohľadu na rozdielnosti schopní oceňovať rozdielnosti, čo im umožňuje účinne a otvorene komunikovať a spolupracovať na dosiahnutí spoločných cieľov. Komunita je v najširšom zmysle slova sieť osobných vzťahov, skupín, tradícií a vzorov správania, ktoré existujú medzi tými, ktorí zdieľajú spoločné fyzické susedstvá, socioekonomické podmienky alebo spoločné chápanie a záujmy.

Plánovanie je zostavovanie, tvorba plánu. Je to rozhodovací proces voľby cieľov a prostriedkov ich dosiahnutia.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je:

- jednu zo základných metód riadenia rozvojových procesov,
- metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov;
- otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánu sociálnych služieb je:

- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce,
- poznať plány a predstavy samotných poskytovateľov sociálnych služieb,
- rozšírenie a skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb,
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- poznať požiadavky a potreby príjemcov – obyvateľov obce

Komunitné plánovanie sa stáva čoraz rozšírenejším a používaným termínom v oblasti sociálnych vecí. Pod jeho pojmom nevnímate len plán, dokument, písomnú prácu, ktorá je výsledkom nejakého procesu, ale jeho najdôležitejším aspektom je práve proces samotný. Predpokladom pre poskytovanie čo najkvalitnejších služieb, ako aj orientácie na poskytovanie dostatku sociálnych služieb pre komunity s cieľom priblížiť sociálnu službu k občanovi čo najbližšie, je nevyhnutné realizovať proces plánovania s tými, ktorých sa sociálna služba

priamo týka. Prax ukázala, že očakávania, predstavy a ciele sú u poskytovateľa sociálnych služieb často iné ako sú predstavy samotného užívateľa.

2.1 Komunitný plán sociálnych služieb

NR SR 10. decembra 2010 schválila zákon č.551/2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ktorý v šiestej časti obsahuje ustanovenia o komunitnom rozvoji a komunitnom pláne v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Paragraf 83 zákona o sociálnych službách ukladá obciam a mestám vypracovať komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode obce (mesta).

Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je PHSR obce.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny spracovalo v súlade so zákonom o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2013.

V rámci týchto priorít sú stanovené:

- A. Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb
- B. Priority rozvoja sociálnych služieb

A. Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb:

1. Zabezpečenie práva občanov na sociálne služby
2. Zvýšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj nedostatkových alebo chýbajúcich služieb.

B. Priority rozvoja sociálnych služieb

Priorita č. 1

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb.

Priorita č. 2

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Priorita č. 3

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovania sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb.

Priorita č. 4

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Ciele a priority stanovené v Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb majú podľa zákona o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. následne rozpracovať obce vo svojich komunitných plánoch sociálnych služieb, majú prijať konkrétne úlohy a opatrenia na zabezpečenie ich rozvoja. Tieto aktivity je potrebné zabezpečiť na základe analýzy poskytovaných sociálnych služieb, potrieb a tradícií svojho územia.

Trnavský samosprávny kraj uvádza :

V sociálnej oblasti možno predpokladať zvýšenie dôchodkového zabezpečenia dôchodcov, lepšie sociálne vymoženosti (napr. väčšie zľavy v doprave, pri kultúrnych a spoločenských akciách) a demografický vývoj bude vyvolávať nesúlad medzi potrebami a súčasnou kapacitou sociálnych zariadení najmä pre skupinu seniorov.

TTSK v rámci svojej pôsobnosti zabezpečuje poskytovanie :

- sociálne služby v útulku, v domove na pol ceste, v zariadení núdzového bývania, v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a v integračnom centre tlmočnickej služby

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Tento plán vo svojej analýze stanovuje silné aj slabé stránky sociálneho rozvoja obce a zámery jeho rozvoja. Komunitný plán obce Oreské vychádza z legislatívnych úloh, koncepčných zámerov, priorít rozvoja sociálnych služieb, plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ako aj analýzy stavu a potrieb sociálnych služieb.

Na základe analýzy ekonomických a sociálnych východísk, možno konštatovať, že v TTSK prevládajú viac pozitívne faktory ako negatívne pri medzikrajovom porovnaní, tak aj v porovnaní s celoslovenským priemerom. Tento fakt platí do určitej miery aj pri porovnaní s vyspelými krajinami EÚ, avšak pri porovnávaní na základe ekonomickej vyspelosti krajiny (napr. v súvislosti s vytvoreným HDP) je situácia aj pre TTSK menej priaznivá. Významnou mierou sa na rozvoji TTSK podieľa fakt má výhodnú geografickú polohu, ktorá je zdrojom rastu najvyššieho významu ovplyvňujúcim celé hospodárstvo SR. Pri porovnaní ekonomickej úrovne v mestských a vidieckych okresoch vyplýva, že vo vidieckych okresoch je nižšia miera zamestnanosti, nižšia priemerná mzda a niektoré ďalšie ukazovatele.

2.2 Štruktúra komunitného plánu

- Úlohy a kompetencie obce v sociálnej oblasti podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách vznp,
- Analýza sociologických a demografických údajov obce,

- Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb a predpokladaných potrieb sociálnych služieb podľa jednotlivých cieľových skupín,
- Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,
- Časový plán realizácie komunitného plánu obce,
- Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

2.3 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) vznp sú obci určené tieto hlavné kompetencie a úlohy:

OBEC

a) vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode

b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja

c) je správnym orgánom v konaniach o

1. odkázanosti na sociálnu službu zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v

dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,

2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,

3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,

4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12.

d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,

e) poskytuje, alebo zabezpečuje poskytovanie

1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,

2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,

3. opatrovateľskej služby,

4. prepravnej služby,

5. odľahčovacej služby,

6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,

f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,

g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,

h) uzatvára zmluvu

1. o poskytovaní sociálnej služby,
2. o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok.

3 ORGANIZÁCIA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI ORESKÉ

3.1 Základné sociálno – demografické údaje o obci a obyvateľoch

Geografická poloha obce : 17° 18' 21,2 '' východnej dĺžky a 48° 44' 39,6'' severnej šírky

Podľa geomorfologického členenia Slovenska leží Obec Oreské zhruba v strede geomorfologického celku Chvojnická pahorkatina, ktorá je súčasťou oblasti Záhorská nížina.

Susedné obce : Radošovce, Lopašov, Rybky, Rohov, Smrdáky

Najbližšie mestá : Skalica, Senica, Holíč

Celková rozloha obce : rozloha katastra obce Oreské je 372,6 ha

Nadmorská výška : od 235 do 370 m n.m.

Hustota a počet obyvateľov : Trend vývoja počtu obyvateľstva v obci je z krátkodobého aj dlhodobého hľadiska ustálený. Obec má prihlásených v súčasnosti 386 obyvateľov. V obci je 149 stavieb, z toho 112 rodinných domov, z ktorých je 8 neobývaných. V obci je jeden Bytový dom, v ktorom je 13 nájomných bytov.

Národnostná štruktúra : obyvateľstvo obce je homogénne, 99% sa hlási k slovenskej národnosti, v obci v súčasnosti nežije rómske obyvateľstvo. V obci prevláda záhorácke nárečie.

V obci sa nachádza Kultúrny dom spojený s Obecným úradom, Materská škola bez právnej subjektivity, ktorú spravuje obec. Máme vybudovaný Dom smútku s cintorínom, Hasičskú zbrojnicu, areál futbalového ihriska a betónovú plochu na športy ako tenis, nohejbal, hokejbal. V strede obce stojí rímsko-katolícky kostol, pôvodne z roku 1817, odvtedy viackrát opravovaný a pristavovaný, zasvätený sv. Medardovi. Občania majú zo služieb k dispozícii Obchod s rozličným tovarom, Pohostinstvo, Kaderníctvo.

Materská škola

Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí. Dopĺňa rodinnú výchovu o výchovno-vzdelávaciu činnosť zameranú na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa, kde súčasťou predškolskej výchovy je aj príprava dieťaťa na povinnú školskú dochádzku.

Naším cieľom je ovplyvňovať a podnecovať vyjadrovacie schopnosti a zručnosti vo vzťahu k prostrediu, hygienické návyky, sebaobslužné činnosti, citové vzťahy, poznatky o prírode aj okolitom svete i estetické vnímanie.

Vytvárať inkluzívne podmienky vzdelávania a poznávania. Vytvárať podnetné prostredie na rozvoj osobnosti dieťaťa. Vzájomne kooperovať. Individuálnym prístupom uľahčovať dieťaťu plynulú adaptáciu na nové prostredie MŠ. Uplatňovať a chrániť práva dieťaťa.

Podporovať prosociálne správanie. Dokázať vyjadriť svoj názor, rešpektovať druhého, dokázať pomôcť, podeliť sa obdarovať... Získavať pocit spolupatričnosti, uznania i ocenenia. neklamáť, nebrať cudzie veci, neničiť veci okolo seba, neubližovať, neponižovať, neposmievať sa...

Seniori

Občania nad 62 rokov tvoria 18 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že ide o najmenšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že počet a podiel ľudí poproduktívnom veku neprevyšuje počet i podiel predproduktívnych.

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity

Z hľadiska početnosti ide i jedinou sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu premietajúcu nárastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Identifikácia problémov

- osamelí seniori so zdravotnými problémami
- nie je doriešená bezbariérovosť v obci
- chýbajú skúsenosti s poskytovaním sociálnych služieb
- chýba miestna legislatíva

V obci Oreské sa nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb. Z prieskumov vyplýva, že seniori ani nemajú záujem o zriadenie centra, v ktorom by sa stretávali. Jednota dôchodcov Slovenska vyvinula v našej obci aktivitu na získanie nových členov, ale taktiež s 12ináčnického záujmom zo strany dôchodcov.

Občania, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu v zariadení sociálnych služieb sú umiestňovaní (č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) vznp) v Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov v Skalici, v Holíči, v Gbeloch, alebo Senici. V obci nefunguje opatrovateľská služba, nakoľko v súčasnej dobe nemá obec žiadnych klientov (nezáujem občanov o túto formu pomoci). Z tohto dôvodu obec nemá ani zamestnané opatrovateľky, pretože by to nebolo z 12ináčnického hľadiska rentabilné a únosné. Pomoc seniorom sa v obci vykonáva zatiaľ iba bezplatnou donáškou obedov, na ktoré obec finančne prispieva.

Zdravotnícke zariadenie v obci a jej okolí :

Zdravotnú starostlivosť pre občanov z obce poskytuje hlavne:

Fakultná nemocnica s poliklinikou Skalica, a.s.. Na zdravotnom stredisku v blízkej obci Radošovce sú občanom k dispozícii : ambulancia pre deti, ambulancia pre dospelých, zubný lekár a lekáreň

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na pritiahnutie pacientov do súkromných ambulancií v okolí.

TABULKY

Tab. Č. 1 Základné sociálno-demografické údaje o obci a obyvateľoch

1. Názov obce	ORESKÉ
okres	Skalica
kraj	Trnavský
2. Základné demografické údaje	
počet obyvateľov k 31.12.2018	386
počet obývaných domácností	112
<i>Veková štruktúra obyvateľov ku 31.12.2018</i>	
<i>Priemerný vek občanov obce</i>	39,4
deti vek od 0 do 18 rokov	84
produktívny vek od 19 do 62 rokov	231
poproduktívny vek nad 62 rokov	71
Štruktúra obyvateľov nad 62 rokov ku 31.12.2018	
62 – 76 rokov	51
77 - 80 rokov	9
81- 90 rokov	9
90 a viac rokov	3
3. údaje z evidencie obyvateľov za rok 2018	
počet novorodencov za rok 2018	7
počet úmrtí za rok 2018	4

Tab. Č. 2 Vývoj počtu obyvateľov

ROK	Počet obyvateľov
1900	233
1950	330
2000	352
2010	360
2011	359
2012	369
2013	377
2014	379
2015	389
2016	386
2017	388
2018	386

Zdroj : Evidencia obyvateľov Obce Oreské

Tab. Č. 3 Sociologické údaje

Sociologické údaje z evidencie ÚPSVaR k 31.12.2018	
počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie	7
z toho počet žien	3
z toho počet mužov	4
Evidovaná nezamestnanosť v % ku 31.12.2018	3

Zdroj : ÚPSVaR Senica

3.2 Stratégia

Stratégie sú postupy, ktorými bude dosiahnutý stanovený cieľ. Pri určení stratégie obce Oreské v sociálnej oblasti sme zohľadňovali najmä danosti obce, vplyv vonkajších faktorov, aktuálny stav sociálnej oblasti v obci a reálne možnosti samosprávy. Návrh je založený na využití silných stránok a potlačení slabých stránok obce pri uvedomení si možných príležitostí a rizík. Stratégia rozvoja sociálnych služieb v obci vychádza za Stratégie rozvoja sociálnych služieb v Trnavskom samosprávnom kraji.

Komunitný plán sociálnych služieb v našej obci vychádza z faktu, že :

- dominantnú úlohu pri dlhodobom riešení svojej sociálnej situácie má občan a jeho rodina,
- úlohou samosprávy je nielen poskytovať sociálne služby dané zákonom, ale aj vytvoriť podmienky pre fungovanie siete sociálnych služieb založeném na reálnom dopyte a adresnom uspokojení potrieb občanov.

Úspešnosť stratégie bude závisieť nielen od výšky finančných prostriedkov vyčlenených pre sociálnu oblasť, ale tiež od spolupráce subjektov zo všetkých troch sektorov (verejného, súkromného a mimovládneho sektora). Navrhované postupy v oblasti rozvoja sociálnych služieb sa orientujú dvomi smermi :

1. Zlepšenie ponuky sociálnych služieb

V tejto oblasti ide o väčší rozsah služieb, ich vyššiu kvalitu a lepšiu dostupnosť, dobudovanie a modernizáciu zariadení, kvalitu sociálnej služby zameranú na klienta a jeho potreby.

2. Efektívne riadenie sociálnych služieb

Do tejto oblasti patrí najmä manažment sociálnych služieb, efektívne a viaczdrojové financovanie, komunitné plánovanie sociálnych služieb, kontrola kvality služieb, rozvoj ľudských zdrojov, koordinácia aktivít rôznych subjektov, informačné toky a komunikácia, spolupráca medzi subjektmi pôsobiacimi v sociálnej oblasti a podnikateľským sektorom.

Vzhľadom na veľkú mieru neurčitosti vývoja sociálnej sféry je stratégia v dlhšom časovom horizonte popísaná všeobecne a necháva tak priestor pre zmeny, ktoré v súčasnosti nie je možné predpokladať. Výstupy a návrhy nie sú definitívne uzavreté. Tak ako v každej oblasti života obce,

aj pri rozvoji služieb je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy.

Zámerom samosprávy je vytvoriť podmienky pre fungovanie systému sociálnych služieb, ktorý bude poskytovať kvalitné a dostupné služby pre občanov. Sociálne služby sú nástrojom sociálnej pomoci a predstavujú špeciálne aktivity pomáhajúce riešiť hmotnú a sociálnu núdzu občanov.

Celý systém soc. služieb by mal byť flexibilný, zameraný na klienta a jeho potreby. Systém je potrebné orientovať na poskytovanie sociálnych služieb v primeranej kvalite a rozsahu pre všetky sociálne kategórie, pričom soc. služby majú pre občana zmysel iba ak sú dostupné, a to z hľadiska financií (podiel občana na úhrade nákladov), miesta (služba k dispozícii v danom území) a času. V súvislosti s obmedzenými možnosťami verejného rozpočtu pre oblasť soc. služieb bude potrebné zabezpečiť financie z viacerých zdrojov. Prínosom bude tiež prepojenie inštitucionálnych a terénnych služieb. Terénne služby sú pre samosprávu výhodné nielen z finančného hľadiska, sú aj spoločensky vhodnejšie, nakoľko sú klientom poskytované v ich domácom prostredí.

3.3 Vízie, priority a opatrenia

Vízia sa v strategickom plánovaní používa na vyjadrenie predstavy o budúcnosti. Je to stručná formulácia toho, aký bude želaný stav v danej oblasti v danom časovom horizonte.

Vízia stanovuje zmysel a smer ďalšieho postupu.

Vízia pre oblasť rozvoja sociálnych služieb v obci Oreské predpokladá, že bude vybudovaná sieť soc. služieb, ktorá bude dostupná pre jednotlivé sociálne skupiny a dlhodobo udržateľná a zároveň bude zabezpečená informovanosť o soc. službách, prepojenosť a spolupráca subjektov posôbiacich v sociálnych službách..

Strategický cieľ obce Oreské v oblasti rozvoja sociálnych služieb

Zlepšená kvalita a dostupnosť sociálnych služieb pre jednotlivé sociálne skupiny pre nasledovné cieľové skupiny :

- seniori
- zdravotne postihnutí občania,
- rodina s deťmi v ohrození,
- občania v núdzi a neprispôsobiví, .

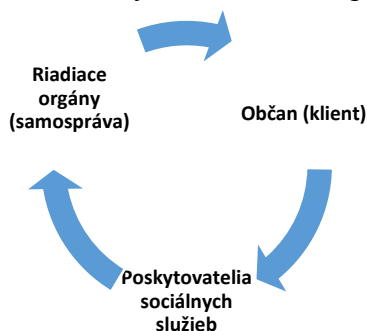
Sociálne služby môžu byť poskytované verejnými a neverejnými poskytovateľmi. Medzi verejných poskytovateľov soc. služieb patria obce, mestá a VÚC.

Podpora zotrvania občanov obce v ich prirodzenom prostredí, poskytovanie pobytových služieb iba v súlade s potrebou intenzívnej pomoci – poskytovať pobytové služby len vtedy, ak terénne služby nestačia pokryť potreby občanov, je hlavný cieľ Komunitného sociálneho plánu obce.

Obec chce vytvoriť vhodné podmienky pre poskytovanie sociálnych služieb a plánuje zlepšiť a prispôbiť technické vybavenie obce pre všetky vekové kategórie. Cieľom je tiež vytvorenie bezbariérového prístupu pre nemohúcich a starších občanov, vytvorenie športovo-rekreačnej (oddychovej) zóny pre všetkých obyvateľov obce Oreské a širokú verejnosť.

3.4 Sieť a financovanie sociálnych služieb

Do systému sociálnych služieb sú zapojené 3 typy aktérov/účastníkov:

Financovanie sociálnych služieb

Zabezpečenie sociálnej pomoci občanovi, ktorý je na ňu odkázaný, sa v súčasnosti dá dosiahnuť iba viaczdrojovým modelom financovania. Zdroje financovania je možné rozdeliť do dvoch skupín:

1. obligatórne zdroje financovania (legislatívne garantované)

- rozpočet miest, obcí a samosprávnych krajov,
- úhrada od klientov,
- úhrada od zdravotných poisťovní (za zdrav. služby poskytované v soc. zariadeniach)

2. fakultatívne zdroje financovania (nesystémové zdroje financovania sociálnych služieb, ktoré majú doplnkový, jednorázový alebo účelovo viazaný charakter):

- sponzorské dary,
- podiely výnosov hier a lotérií,
- vecné a finančné dary klientov a rodinných príslušníkov,
- vlastná doplnková ekonomická činnosť,
- zdroje zahraničnej pomoci, fondy EÚ a iné.

3.5 Akčný plán

Akčný plán popisuje aktivity, ktoré je potrebné realizovať pre naplnenie cieľov a opatrení. Niektoré aktivity je možné účelne spájať a realizovať v rámci spoločného projektu.

Dôležitým cieľom obce je zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb a sociálneho poradenstva poskytovaného obcou. Je potrebné zabezpečiť odborne vzdelaného pracovníka obce v oblasti sociálnej práce pre potreby základného sociálneho poradenstva. V tomto smere vidíme do budúcnosti východisko v zriadení Spoločného úradu, ktorý by zabezpečoval pre menšie obce sociálne služby a poradenstvo.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

- a) poskytovania sociálnej služby - poradenstva na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie
- b) organizovania voľnočasových aktivít pre všetky sociálne skupiny obyvateľov
- c) rozvoz obedov dôchodcom zo školskej jedálne
- d) príspevok na obedy z obce dôchodcom, ktorí berú stravu zo školskej jedálne
- e) dovŕšenia dôchodkového veku (opatrovateľské služby, domov sociálnych služieb,...)
- f) rekonštrukcia centra obce so zameraním na vybudovanie relaxačnej a oddychovej zóny – ihrisko, parková zeleň, lavičky,

Riziká implemetácie:

- neefektívne využitie viaczdrojového financovania,
- nedostatok finančných zdrojov na kofinancovanie projektov u poskytovateľov sociálnych služieb, hlavne súkromného sektora,
- insolventnosť klientov

Merateľné výsledky:

Celkový počet soc. služieb a novozriadených soc. služieb; počet súčasných a nových klientov soc. služieb; spokojnosť a nespokojnosť klientov z jednotlivých cieľových skupín s ponukou, kvalitou a dostupnosťou soc. služieb; objem financií vynakladaných na sociálnu oblasť z rozpočtu obce; počet spolupracujúcich subjektov/poskytovateľov soc. služieb; počet vyškolených pracovníkov; počet stretnutí zástupcov obce s predstaviteľmi cieľových skupín; zavedený systém kvality sociálnych služieb; rozsah terénnych soc. služieb.

3.6 Monitorovanie a aktualizácia

Strategické plánovanie obce je nepretržitý proces zabezpečenia rovnováhy medzi cieľmi a možnosťami obce v neustále sa meniacom prostredí. Účelom strategického plánovania je stanoviť ciele a spôsoby ich dosiahnutia. Strategické plánovanie je tvorivá skupinová činnosť založená na vzájomnej spolupráci a hľadaní optimálnych riešení.

Realizácia Komunitného plánu sociálnych služieb v obci Popudinské Močidlany bude pozostávať z vykonávania aktivít navrhnutých v akčnom pláne, ktorý sa bude pravidelne podľa potreby aktualizovať.

Medzi kľúčové úlohy manažmentu obce bude patriť:

- realizovať projekty, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú trvalo udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu obce fin. prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- podporovať spoluprácu hlavných aktérov rozvoja obce a koordinovať ich aktivity,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe vopred stanovených merateľných ukazovateľov.

Plnenie zámerov, cieľov a prípadné zmeny KPSS budú hodnotené na zasadnutí ObZ raz do roka (inak podľa potreby).

4 ZÁVER

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky: „Koľko a aké služby je potrebné v danej komunite vytvoriť, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?“. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania (fondy EÚ).

Veríme, že sa nám podarí splniť naše ciele a naplniť priority, ktoré sme si ako obec stanovili. Vieme, že nežijeme práve v ideálnom období, celý svet momentálne trápí migračná kríza a narastajúci extrémizmus a terorizmus. Aj na malé obce postupne preniká nesympatický svet v podobe drog a alkoholu. Mládež prestáva rešpektovať authority. Ľudia sa viac uzatvárajú, sú menej dôverčiví, menej otvorení a menej ochotní pomôcť a zapojiť sa do prác v prospech obce a ostatných..

Na druhej strane sú občania oveľa náročnejší ako kedysi na poskytované služby, čistotu v obci, obecné služby a v jednaní s úradmi. Veríme však, že napriek nepriazni, ktorá sa vkráda do našich malých obcí z okolitého sveta, našou obcou sa bude naďalej niesť detský smiech a občania si budú vzájomne pomáhať, budú spokojne a šťastne spolunažívať v čistej a krásnej obci Oreské na Záhorí.

V Oreskom, december 2018

Vypracovala: Silvia Boťánková

Ing. Tomáš Mikúš
Starosta obce Oreské

Schválilo Obecné zastupiteľstvo v Oreskom, dňa 14.2. 2019, uznesením č.1/2019

Vyvesené: 15.2.2019

Zvesené : 2.3.2019

